

Handläggare: Maria Löfholm

Datum: 2021-01-22

Dnr: SB 2020-0713

Dnr: SSAB 2020/1

Remissvar: Krav för tunga lastbilar i upphandling av transporttjänster i Stockholms stad

Sammanfattning

Svenska Bostäder har beretts möjlighet att yttra sig över remissen ”Krav för tunga lastbilar i upphandling av transporttjänster i Stockholms stad”. Svenska Bostäder anser att remissförslaget i huvudsak är bra, då det syftar till att minska växthusgasutsläpp samt den lokala förorenings- och bullerpåverkan.

Det är nödvändigt att skruva upp kraven på transporter för att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser. Bolaget anser dock att det i nuläget inte är ekonomiskt rimligt att ha kravnivåerna Spjutspets och Avancerad som standard i upphandlingarna. En rimlig procentuell fördelning av kravnivåerna samt en ambitiös tidplan över den förflyttning som ska göras bedöms vara ett bättre tillvägagångssätt. Avslutningsvis vill vi trycka på vikten av att en systematisk uppföljning av kraven kommer till stånd.

Ärendet

Miljöförvaltningen föreslår att staden antar nya upphandlingskrav för tunga fordon i upphandlingar. Upphandlingskrav för tunga lastbilar (över 3,5 ton) föreslås i tre nivåer: Bas, Avancerad, och Spjutspets.

- Spjutspets: Tunga fordon som drivs helt med el; samt bränslecellsfordon.
- Avancerad: Tunga fordon ska som lägst uppfylla utsläppskraven motsvarande euroklass VI eller bättre, samt för sin framdrift drivas av annat bränsle än fossilt.

- Baskrav: Euroklass VI eller bättre.

Nämnderna och bolagen föreslås alltid använda Avancerad eller Spjutspets som utgångspunkt. Det är möjligt att laborera med olika procentsatser av dessa beroende på upphandlingsområde och marknad. Nivån Bas får endast användas när andra alternativ inte är tekniskt eller kommersiellt möjliga. Då endast ett mycket litet antal fordon i dagsläget kvalificerar som Spjutspets, är de lägre nivåerna nödvändiga för att kunna tillgodose transportbehovet. Miljöförvaltningen anser att det är en rimlig avvägning mellan miljönytta och transportbehov.

Svenska Bostäders synpunkter och förslag

Svenska Bostäder anser att remissförslaget är bra, då det syftar till att minska växthusgasutsläpp samt inte minst den lokala förorenings- och bullerpåverkan. De arbetsmaskiner och tunga fordon som används på byggarbetsplatser i alla av bolagets byggentreprenader och vid ramavtal ska redan i dag uppfylla EuroVI, då vi följer storstadsöverenskommelsen ”Gemensamma miljökrav för entreprenader” (Trafikverket, Stockholm stad, Göteborgs stad och Malmö stad).

Avseende miljökrav Spjutspets: Tunga vätgasdrivna- och elfordon finns endast i några enstaka modeller och exemplar och priset är väldigt högt. Utvecklingen går dock snabbt och prestanda och pris kommer att bli bättre, men att kräva transporter med dessa fordon idag är inte realistiskt annat än i pilotprojekt.

Avseende miljökrav Avancerad: Att endast godkänna helt fossilfria drivmedel är även det ett långtgående krav i dagsläget. Det går i nuläget att lösa om det är få, enskilda fordon som krävs för uppdraget, men att använda det som ett generellt krav bedöms i nuläget bli kostnadsdrivande.

Avseende miljökrav Bas: Detta krav motsvarar de krav som redan i dag ställs av Svenska Bostäder i entreprenadupphandlingar och övriga upphandlingar där transporter sker. Kravet är hämtat från ovan nämnda ”Gemensamma miljökrav för entreprenader” och motsvarar det krav som gäller för miljözon 1 i Stockholm. Enligt dessa krav ska motsvarande miljökrav Bas uppfyllas från och med 2020.

Det är nödvändigt att skruva upp kraven på transporter för att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser. Bolaget anser dessvärre att det i nuläget inte är ekonomiskt rimligt att ha kravnivåerna Spjutspets och Avancerad som standard i upphandlingarna. En rimlig procentuell fördelning av kravnivåerna samt en ambitiös tidplan över den förflyttning som ska göras bedöms vara ett bättre tillvägagångssätt. Bolaget anser att de gemensamma kraven som använts av de tre storstadsregionerna och Trafikverket varit ett mycket bra sätt att arbeta med dessa frågor hittills och vill uppmana staden att samordna sig med dessa aktörer. Fler stora beställare och en plan över tid, så att kraven är genomförbara, är framgångsfaktorer för att minska de klimatpåverkande utsläppen.

Avslutningsvis vill vi trycka på vikten av att en systematisk uppföljning av kraven kommer till stånd. Det är efterlevnaden som ger miljönytta – inte kravställningen i sig. Uppföljning föreslås därför läggas till i remissförslaget.

AB SVENSKA BOSTÄDER

Stefan Sandberg
VD